

Az erdőszet és a kommunikáció

Az Országos Erdészeti Egyesület a 2000. évet a kommunikáció évének tekinti. Értsük ezalatt, hogy kiemelten kíván foglalkozni a szakma és a tájékoztatás kapcsolatának kérdésével. Azal szinte minden erdész szakember egyetért, hogy van mit pótolnunk ezen a téren. Az elmúlt közel fél évszázad alatt az erdőgazdálkodás élte a maga sajátos – mondhatni jellegéből adódó – belterjes életét. Az ötvenes évek közepén elkészült „Gyöngyvirágtól lombhullásig” c. Homoki Nagy István film óta alig készült az erdőszet munkáját közvetve vagy közvetlen népszerűsítő bármely alkotás.

Közben olyan társadalmi mozgások történtek, mint a hatvanas–hetvenes évek nagy népvándorlása a falvakból a városokba. Emberek százezrei hagyták ott őseik szűkebb pátriáját, s fordítottak hátat a természetbarát gyermekornak, fosztották meg gyermekeiket az erdei csatangolásoktól, a vizes élőhelyeken átélt kalandoktól, a nyaktörő mutatóványt igénylő szarkafészek tojásrablásaitól. Az elvándorlók gyermekei egy csokoládéreklám alapján már csak lilának képzelik a tehenet, a tanár néni kérdésére, hogy milyen takaró fedi a csirkék bőrét – kapásból válaszolnak, hogy nylonzacskó.

(Az elvándorlással egy időben kezdtek alakulni, majd erősödni a zöld mozgalmak.)

Miközben ezek a ma már nehezen visszafordítható folyamatok zajlottak, mi erdészek jól megvoltunk magunkkal ott kint az erdei erdőszházban. Azaz-hogy mégsem. A kívülállótól elvettük a sejtelmes-romantikus rácsodálkozás tiszteletét, hogy ott megy az erdész, aki kint lakik az erdőn megannyi titok között. Szinte intézményes lett a faluba, városba költözés, minek következtében százsámra pusztulnak az erdei erdőszházak. Kérem, ne vegyék a fenti zsörtölődést utólagos okoskodásnak. Meggyőződése, ha eredményeket akarunk elérni kommunikációnk terén, alaposan tisztában kell lenni önmagunkkal. Múltunkkal, jelenünkkel. Csak az őszinte önismeret vezethet a jelen tendenciáit megváltoztatható jövőbe. S nem szeretnék a főokos látszatában sem tetszelegni, hiszen az elmúlt évtizedben csak az Erdészeti Lapok hasábjain már többen kérték a szakmától ezt az önvizsgálá-

tot. Ám *Mátyás Csaba, Bús Mária, Papp Tivadar, Kondor Endre* írásai-ból, felszólalásaiból elhangzott intelmek, úgy tűnik, pusztába kiáltottak maradtak.

Az első legfontosabb teendőnk tehát az erdőszszakma önmagától való elvárásainak tisztázása lenne.

Eltökélt megbízottakból álló szakmai grémium, egyeztetés után folytatná a most már racionálisabb célkért és hatékonyabb módszerekkel a szakma kommunikációs tevékenységét. Mindez eddig a pontig nem is kerülne pénzbe, s az ezt követő munka sem kerülne sok száz millióra, mint arra az eddig megkeresett arculatépítő cég árajánlata enged következtetni.

Mert nem arról van szó, hogy ezen-től, minden nap az erdészek tevékenységének kellene megjelenni, sokkal inkább arról, hogy az egyes médiákban megnyilvánuló az erdőről, az erdőgazdálkodásról ne oltás ki egymás mondanivalóját, hanem valamiféle laza egységes szemléletet tükrözzenek a publikációk. (Ahogy az Egyesület elnöksége kapacitál az együttgondolkodásra.)

Mik lehetnek az eszközeink, melyek azok a biztos pontok, amire építhetünk?

Mindenekelőtt az ország bús szálalékát borító erdők. Az erdőről olvasókat, tanulókat az erdőről hallva nem elsősorban a tulajdonviszonyok érdeklék igazán. A szakmán kívüli embert igazán az erdőben történetek nyugtatják meg vagy háborítják fel. Az erdő kezelője, az erdész abban a szerencsés helyzetben van, hogy szerveződéseivel a legkisebb közösségben is kifejtheti mondanivalóját, illetve a fent említett megegyezésen alapuló kommunikációt. Hajlamosak vagyunk ezen a téren túlzásokba esni, és sokszor csak azt tartjuk eredménynek, ha a televízió, a rádió főműsorban, a napilapok pedig vezércikkben foglalkoznak ügyes-bajos dolgainkkal. Pedig számtalan példa mutatja, hogy sokkal kisebb hírverés is lehet regionálisan példaértékűen hasznos. Az erdőgazdaságok központjai, az erdőszetek teljesen „lefedik” az országot. Kévs szakma rendelkezik ezzel az előny-nyel (oktatás, egészségügy, rendfenn-tartás, közlekedés, posta).

A másik biztosnak látszó pont a kampány során a közel százötven éve szervezett Erdészeti Egyesülés.

A múltból meríthető tanulság az Egyesületen keresztül erőt kell, hogy adjon, és a végrehajtás eredményességében is segíthet. Más szakmabeliek előtt a másfél százados múlt említése önmagában tiszteletet parancsol és hitellessé teheti képviselőjét olykor tiszta-virág-életű szerveződésekkel szemben.

A véleményalkotásnál gyakran elkövetett hiba, hogy olyanok véleménye kerül előtérbe, akik kevésbé járatosak az adott témában, így csak rész-érdekek érvényesülnek.

Mindezek látszólag szakmapolitikai kérdések, de végeredményben a kommunikációs együttgondolkodásban és az óhajtott eredmény eléréséhez alapvetőek. A társadalommal szükséges békéhez csak a belső szakmai békén keresztül juthatunk.

Melyek azok a helyek, ahol a szakmát nem ismerő embereket folyamatosan el lehet látni erdőszeti ismeretekkel?

Mindenekelőtt az erdei iskolák, melyekből már szép számmal találhatunk az országban. Az *Erdők Hete* egyre népszerűbb rendezvénysorozat. Az erdei iskolákon keresztül kisugárzó ismeretanyag – mely elsősorban hosszú távon – látszik biztos „befektetésnek”. Fontos, hogy minél több „civil” erdei iskolával tartsuk a kapcsolatot. Lássuk el őket ismertető, szemléltető anyagokkal.

A Kaán Károly, a Herman Ottó, a Kitaibel Pál Országos Természet- és Környezetismereti Verseny mágnesként vonzza az ország minden részéről a témára érzékeny pedagógusokat, diákokat. Megfelelő bekapcsolódással ők is ügyvivőink lehetnének. A *Nyíri erdő*, amelyet a nemrég elhunyt erdőszkollégánk, *Szulyovszky László* oly népszerűvé tett, hogy évi tízezer látogató – főleg a fogékony fiatalság – ismerkedhet a természettel, a hazafisággal. (Hogy csak néhányat említsek)

Meg kell találnunk és főleg kihasználni azokat a pontokat, ahol a kommunikáció a leghatásosabb. Az *erdőszeti múzeumok is ilyenek.* Tudom, többen komolytalannak tartják, de a

fodrások és fogorvosi rendelőkben elhelyezett szóróanyag vagy sajtó előbb-utóbb meghozná az eredményt. S mindez jószerivel egy fillérbe sem kerül.

Nem kell mindig főszerepekben gondolkozni. Sokszor egy remekül megformált epizód szereplő maradárdóbbat alakít a főhősnél.

Az erdészeti szaklapok. Itt már nem egyszerű a helyzet, hiszen a kiadványok többnyire a szakavatottak kezébe kerülnek. Ám az Erdészeti Lapok a szigorúan erdőgazdálkodási témák közlésén túl lépve elérte, hogy előfizetői – s most már szerzői – között egyre több, az erdővel kapcsolatban élő rokonszakmákban dolgozó embert találunk.

Nem maradhatunk tovább egyedül. *Még szorosabb kapcsolatot kell kiépíteni* – vannak már jó kezdeményezések – *a pedagógus társadalommal.* Az erdőt járó *turistákkal* és főleg az *újságírókkal.* Mert – és ezt nem lehet elégszer hangsúlyozni – nem szabad ajtóstól a házba rontani.

De mi is kell mindezek megvalósításához?

Mindenekelőtt a szándék irányában megvalósuló erdészegység. Elhatározás (ez már megvan) és kitartó türelem a folyamatosságához. Nagyon sok ötlet, kiadvány, szemléltető anyag ún. „erdészgondolat-hordozó”, melyek a helyszínen szerzett ráhatásokon túl a táskába tehető.

És *kitartó következetesség.* (Néhány éve indult egy kezdeményezés, nem is kevés anyagi támogatással, közösen elfogadott logóval, „Az Erdő szövegség az erdőért, a jövőért” jelmonddal. Mára már elfelejtettük, s mint nemrég értesültem, „fa míg világ a világ” jelmonddal indul egy újabb népszerűsítő akció.) Így nehéz lesz.

Természetesen egy átfogó program megvalósításához is pénz kell. Az FVM Erdészeti Hivatala az Ember az Erdőért Alapítvány eddig is sokat juttatott a szakmát népszerűsítő kiadványok megjelentetéséhez. Az egyes erdőgazdasági részvénytársaságok nemkülönben. (Ez utóbbiakat külön terheli a havi több tucat támogatást kérő levél, mely a szűkebb pátriákban élő kezdeményezőktől érkezik.)

Úgy gondolom azonban, hogy az erdészszakma népszerűsítéséhez a jelenleginél szorosabb összefogásra lenne szükség.

Pápai Gábor

PR-munka a NYÍRERDŐ Rt.-nél

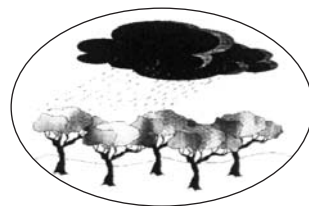
Nem tekinthető véletlennek, hogy manapság egyre több erdészeti részvénytársaság tűzi napirendre a vállalati Public Relations (PR) tevékenység szervezését, működtetését. Példák igazolják, hogy ahol ez megszületett, kézzelfogható eredményeket is hozott. Igaz, nem rövid idő alatt, hiszen itt nem egyszeri elhatározásról, hanem folyamatról van szó. Minimálisan egy-két év szükséges ahhoz, hogy a jól meghatározott stratégia meghozza gyümölcsseit. Fontos, hogy minden erdészeti Rt. saját, egyéni, önálló PR-stratégiát dolgozzon ki, hiszen a sajátosságai, a gazdálkodásbeli különbségek, az adott környezet elvárásai, a természeti viszonyok, a helyi sajátosságok, az adott terület jellemző körülményei, a cégen belüli rend mind meghatározói a követendő gyakorlatnak. Hibás tehát minden olyan nézet, amely valamilyen egységesített PR-tart lehetőségesnek, hiszen az általánosságok senkit nem érdekelnek, azok nem mozgósítanak, nem hoznak létre kapcsolatokat, nem alakítják ki a közvetlen kap-

csolatot. E folyamat bemutatására a Nyírségi Erdészeti Részvénytársaság (NYÍRERDŐ) közel öt esztendő PR-munkáját vezetem alapul.

A NYÍRERDŐ Rt. életében az 1994. év vége, az 1995-ös év eleje volt az az időszak, amikor már áttekinthető módon rajzolódott ki az a kép, amely a cég jövőjét mutatta. A két megye – Szabolcs-Szatmár-Bereg és Hajdú-Bihar – területén akkor 58, ma 61 ezer hektáron az állami erdők kezelőjeként tevékenykedő cég túljutott a közvetlen fenyegetettség időszakán. Bebizonyosodott, hogy az előd, a FEFAG gazdálkodása okozta csőhelyzet kezelhető, a likviditási problémák megszűntek, a tulajdonviszonyok változása eredményeként bekövetkezett területmódosulások nem akadályozzák az eredményes gazdálkodást, a piactudományi körülményekhez a részvénytársaság alkalmazkodni tudott, hitelmentes tevékenysége javította megbízhatóságát a partnerek körében. A következetes vezetés, a szigorú gazdálkodási fegyelem együtt járt a személyi feltételek

FELHÍVÁS

A Debreceni Egyetem Meteorológiai Tanszéke, a Soproni Egyetem Termőhelyismerettani Tanszéke, a Magyar Meteorológiai Társaság Debreceni Csoportja, az Országos Erdészeti Egyesület, az MTA Debreceni Területi Bizottság Meteorológiai Munkabizottsága ez évben megrendezi a

III. Erdő és klíma

című konferenciát.

A konferencia helyszíne **Debrecen**, a Debreceni Akadémiai Bizottság (DAB) székháza, időpontja **2000. június 7–8–9.**

A konferencia költségei:

Szállás:

- szállodában, reggelivel: kb. 5000 Ft/fő éjszakánként,
- a DAB székházban, reggelivel: 6 db kétágyas szoba, 6000 Ft/szoba előadóknak, 8000 Ft/szoba csak résztvevőknek éjszakánként,
- 5 db kétágyas vendégszoba a KLTE kollégiumában: kb. 2500 Ft/szoba éjszakánként,
- 15 db egyágyas, de páronként közös fürdőszobás szoba a DATE kollégiumában: kb. 1000 Ft/fő éjszakánként.

Részvételi költség:

kb. 5000 Ft/fő (kiadvány, szakmai kirándulás, közös vacsora), ami a támogatások beérkezésétől függően csökkenhet is.

Kérjük, hogy részvételi szándékát legkésőbb 2000. március 15-ig jelezze a következő címen:

**Debreceni Egyetem Meteorológiai Tanszék
Debrecen, Pf. 13.
4010**